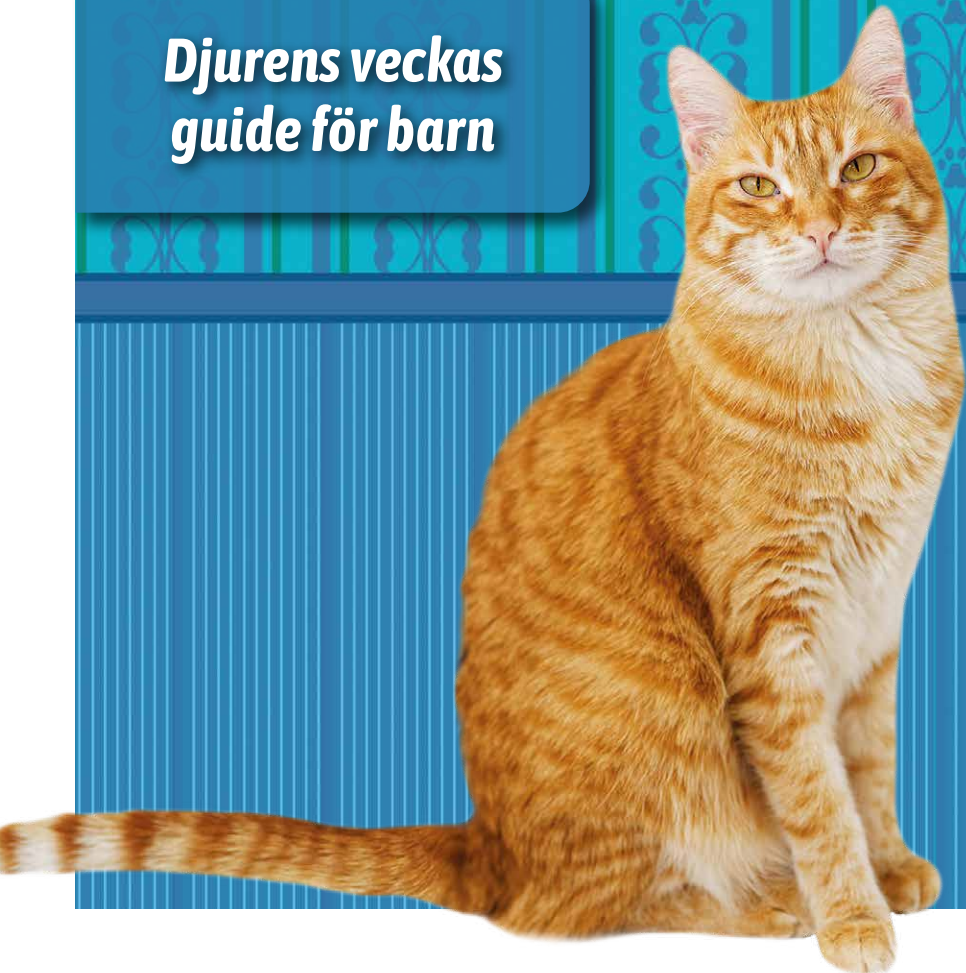

Den värdefulla katten

*Djurens veckas
guide för barn*

Innehåll

Förord	3	Den välmående katten 17–23
Hurdant är det att vara en katt?	4–10	Uppgift: Hos veterinären 19
Från vildkatt till tamkatt	5	Uppgift: Jaktbeteendet och stimulans för katter 23
Också katten har känslor	6	
Uppgift: Korsord	7	Växelverkan med katten 24–29
Katten uppfattar världen via lukter	8	Uppgift: Labyrint 25
Katten döljer sina smärtor	9	Uppgift: Sant eller falskt? 27
Uppgift: Lär dig förstå katten	10	Kattens kroppsspråk 28
		Att fundera på 29
Siri – En berättelse om en hemlös tamkatt	11–26	
Uppgift: Hur katten förökar sig	13	De rätta svaren på uppgifterna 30
Uppgift: Katten behöver omskötsel	15	Kom ihåg det här! 31

Text:
Annukka Seppävuori

Layout och illustrationer:
Sari Toivola

Bilder:
 Mark_KA/shutterstock.com (främpärmen)
 Marjo Kokkonen (s. 3)
 uzhursky/shutterstock.com (s. 4)
 EcoPrint/shutterstock.com (s. 5)
 bombermoon/shutterstock.com (s. 6)
 Kristyk.photo/shutterstock.com (s. 8)
 Riikka Ala-Hulkko (s. 9)
 PRESSLAB/shutterstock.com (s. 10)
 Xseon/shutterstock.com (s. 10)
 Dora Zett/shutterstock.com (s. 10)
 SvetikMidwest/shutterstock.com (s. 10)
 Hanna K. Heikkilä (s. 23)
 SEYs arkiv (s. 23)
 pixabay.com (s. 23)

Översättning:
Marie-Christine Dalton

Tryckeri:
Hämeen kirjapaino Oy

Utgivare:
SEY Djurskyddet Finland, 2020
Fågelviksgatan 10
00500 Helsingfors
www.sey.fi

Katten är värdefull i sig själv

Ofta hör man rådet: "Om du inte kan ta en hund, pröva med en katt". Katten är dock inte en liten hund som inte behöver rastas, utan katten är ett intressant och roligt men också krävande djur som har sina egna särdrag och behov.

Katten är ett bedårande sällskapsdjur och hemmets aktiva och läroaktiga superhjälte som tjuvar oss med sina förmågor och färdigheter. Katten är värd respekt sådan som den är. Såsom också alla andra djur som människan har tagit ansvaret för, förtjänar katten bra vård, högklassig föda och sådana aktiviteter som lämpar sig för djurarten i fråga.

Som djurart är katten rätt så missförstådd. Föräldrade föreställningar och myter upprätthålls om katter och därför bygger människans och kattens samexistens ofta på missförstånd.

Av sällskapsdjur behandlas möjligen katten sämst. I Finland överges varje år minst 20 000 katter. Katten är också den djurart som mest vållar arbete för de som är verksamma inom det finländska djurskyddet. Det är inte möjligt att hjälpa alla katter som är i behov av hjälp och därför behövs det medvetna och upplysta barn och vuxna för att förbättra kattens ställning.

Vi har producerat detta häfte för att man ska börja förstå och behandla katten bättre och för att den ska få den uppskattning som den förtjänar. I det här häftet berättar vi om kattens behov och förmågor, knäcker myter som gäller katter och lyfter fram sätt på vilka man kan förbättra kattens ställning.

Temat för Djurens vecka för år 2020 är katten. Jag önskar dig intressanta stunder i katternas sällskap.

P.S. Mera forskningsbaserad information för att förbättra attityderna som gäller katter finns på webbsidan sey.fi/kissa (på finska)

Maria Lindqvist
verksamhetsledare (vik.)
SEY Djurskyddet Finland

Människan bär ansvaret för djuren

De djur som lever tillsammans med oss människor är beroende av oss. De har inte valt att leva med oss utan vi människor har velat ha djur i våra hem. Vi är ansvariga för deras välmående. Ett djurs liv ska respekteras genom att man sköter om det så bra som möjligt.

ALLA DJUR har ett egenvärde. Med egenvärde avses att djurets värde inte beror på hur mycket människan drar nytta av det eller till vilket pris människan har köpt det. Ett djurs liv ska respekteras som sådant. Som djurart är katten lika värdefull som till exempel hunden eller hästen.

I FINLAND finns en djurskyddslag som beskyddar alla djur. I lagen föreskrivs hur djur ska hållas och hur man ska uppföra sig mot dem. Om någon bryter mot lagen ska man anmäla om detta till polisen.

Från vildkatt till tamkatt

Tamkattens släkting, den afrikanska vildkatten, levde redan för tusentals år sedan. Den afrikanska vildkatten var ett rovdjur som lade ner mycket tid på att fånga byten till föda. Dessutom blev den också själv jagad av större rovdjur. Av detta lärde sig vildkatten att vara försiktig.

De första jordbrukarna hade problem med att gnagare, såsom möss och råttor, åt av deras skörd. För den afrikanska vildkatten var råttan ett lättfångat byte och därför sökte sig vildkatten till närheten av jordbrukarna. Människan började hålla katter för att skydda sina spannmålsförråd. På det här sättet bekantade sig människan och katten med varandra och så småningom började katterna bli tama.

Under loppet av tusentals år utvecklades den afrikanska vildkatten till en tamkatt. I grund och botten är tamkatten ännu likadan som dess förfäder som levde i Afrika. Katter som lever som sällskapsdjur har alltså ännu kvar samma instinkter som deras vilda förfäder hade.

Också katten har känslor

Katten och många andra djur har samma grundläggande känslor som också vi människor har. Precis som vi känner djur glädje, sorg, ilska, rädsla och smärta.

Egentligen finns det ingen avgörande skillnad mellan människor och djur eftersom vi människor också är djur. Alla är vi olika, men de grundläggande egenskaperna och behoven är samma. Vi vill må bra, undvika smärta och göra sådant som är viktigt för oss.

Korsord om känslotillstånd

Katten och människan upplever många likadana känslor. Kommer du på orden som saknas i de tomma rutorna i korsordet och som beskriver olika känslotillstånd? Namnet på vilken ört som gör katten upprymd bildas på den lodräta raden?

1. Hur du känner dig när du inte riktigt vet hur du ska gå till väga.
2. Hur du kan känna dig om någon betar sig dåligt mot dig.
3. Något du känner när det tar ont över allt.
4. Hur du känner dig om du inte vilat eller sovit tillräckligt.
5. Vad man till exempel kan bli om det är mörkt eller det åskar.
6. Vad du kan bli när du får bekanta dig med något nytt och intressant.
7. Hur du kan känna dig just innan du ska framträda på en fest eller när du försöker vinna ett spel.
8. Hur du kan känna dig om du inte kommer på något att göra.

9. Hur du känner dig när du vill skratta.

1.							

OFTA GÖMMER sig en katt om den är sjuk, eller så blir den argsint. Genom att gömma sig döljer katten sina smärtor för andra och genom att vara argsint försvarar den sig själv.

OM EN KATTS uppförande förändras är den eventuellt sjuk. Då ska katten föras till veterinären.

Katten uppfattar världen via lukter

Världen ter sig olik för olika djur eftersom olika djur förnimmer saker på olika sätt.

Vi människor betraktar världen i regel genom att iakttä den och vi urskiljer tydligt de flesta olika färger. Däremot förlitar sig katten mera på sitt luktsinne än på sin syn. Därför undersöker katten saker genom att lukta på dem. För katten är luktsinnet viktigare än de andra sinnen när den till exempel bekantar sig med ett nytt hem eller med en kattkompis.

KATTEN MARKERAR sitt revir med urin, och genom att den till exempel gnuggar sin kind mot olika föremål lämnar den doftsignaler som budskap till andra katter.

KATTEN LUKTAR omsorgsfullt på sina familjemedlemmar om dessa har besökt någon obekant plats. På detta sätt uppfångar katten de doftsignaler som människan hämtat med sig.

MÅNGA KATTER vill också först lukta på en människas hand innan de låter människan smeka deras päls. Detta är kattens sätt att hälsa på människor och försäkra sig om att de är pålitliga.

Katten döljer sina smärtor

Varje djurart har sitt eget kroppsspråk. Om en katt är sjuk strävar den efter att dölja sina smärtor för människan medan exempelvis en sjuk hund kan söka sig till människans sällskap. Orsaken till detta är att en sjuk katt utgör i naturen ett lätt byte för ett större rovdjur. Det är därför viktigt att människan lär sig förstå på vilket sätt katten uttrycker sig. Då förstår människan vad katten signalerar med sitt beteende och om den är sjuk.

Lär dig förstå katten

Ibland gör katten sådant som vi människor inte förstår eller som irriterar oss. Därför bör människan lära sig förstå kattens beteende. På detta sätt blir samlevnaden trevligare för både människan och katten.

UPPGIFT

Sök lösningen till varför katten beter sig konstigt. Koppla ihop bilden med lösningen av problemet.

1. Katten har kissat på fel ställe.
2. Katten klöser på soffan.
3. Katten attackerar eller biter.
4. Katten faller ner och söndrar/förstör saker.

DET LÖNAR SIG INTE att straffa en katt eftersom den inte kan förstå varför människan är arg på den. Ta reda på vad som är på tok utifrån kattens perspektiv och sträva efter att korrigera problemet på ett sådant sätt som bäst gynnar katten.

Siri – En berättelse om en hemlös tamkatt

Siri är en tolv veckor gammal kattunge. Siri fryser eftersom det är långt in på hösten och vädret redan är kyligt.

Siri bor under ett hus tillsammans med sin mamma och sina syskon. En gång i tiden var Siris mamma ett älskat keldjur i detta hus.

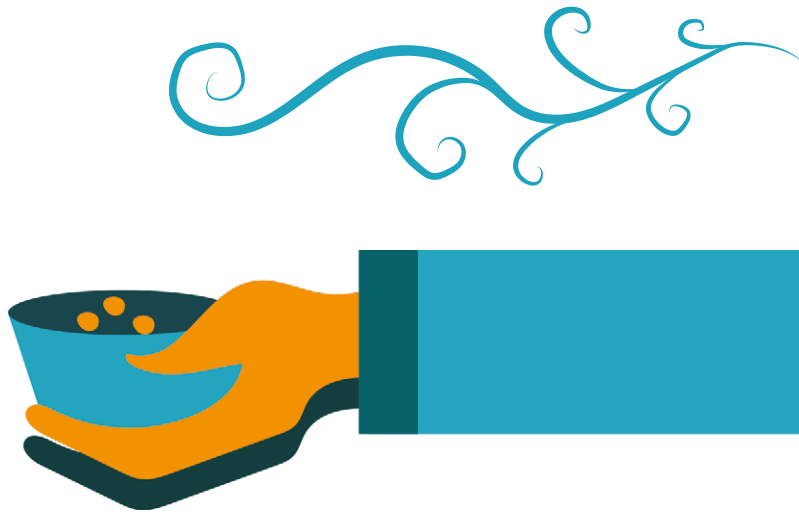
När människofamiljen som tidigare bodde i huset flyttade till stan tog de inte med sig Siris mamma. Familjen ansåg att en bondkatt inte skulle vänja sig vid ett liv i staden.

”Hur kan någon handla så här mot sin familjemedlem?”, frågar Siri sin mamma.

”Människor är ibland sådana. De förmodar sådant om oss djur som inte är sant. Dessutom lär vi katter också vara billiga. Att skaffa en ny katt var enklare än att vänja mig vid ett liv som stadskatt. Vi katter blir ofta övergivna för att man inte vill spendera pengar på oss.”

Siris mamma drar en djup suck och böjer huvudet neråt.

bland ger husets nya invånare mat åt Siri och de andra katterna, men detta räcker inte. Siri har redan tiotals syskon, kusiner och småkusiner. Det finns för många katter och de är hungriga, frusna och sjuka.

Siri är van från liten vid människor men Siris pappa Murre är rädd för människor. När Murre var kattunge skötte ingen människa om den fast den skulle ha behövt trygghet, värme och mat. Ofta sjasade människorna iväg Murre när den gick nära dem.

”Jag har redan lärt mig att det inte lönar sig att lita på människor. Om en människa närmar sig, springer jag undan”, har Murre förklarat för Siri.

HUR EN KATT blir behandlad inverkar på det hur katten förhåller sig till människan. Om människan behandlar den bra ökas kattens förtroende medan dåliga upplevelser gör den misstänksam.

ALLA KATTER ska få komma in i värme och få tillräckligt med mat och omvårdnad av människan.

Hur katten förökar sig

- En enda katt kan få tiotals ungar under sin livstid.
- Kastreringen eller steriliseringen av en enda katt kan drastiskt minska på antalet katter.
- Katten kan få sina första ungar redan när den är ett halvt år gammal, ibland också före det.
- Kattens dräktighet varar i ca 65 dagar, dvs. drygt två månader, och därför kan katten få ungar i flera omgångar under ett år.
- Katten föder 1–9 ungar per dräktighet.

Katthonan får två kullar i året. Varje gång föds fyra ungar, av dessa är hälften honkatter. Såväl stammodern som kattungarna som är av honkön får fyra nya ungar med ett halvt års mellanrum.

Hur många katter 🐱 🐱

Om ett halvt år

Om ett år

Om ett år

Om 1,5 år

Räkna ut hur många avkomlingar och avkomlingars avkomlingar ett enda kattpar kan få om katterna inte opereras och de vistas okontrollerat ute.

Hur många katter finns det sammanlagt

- om ett halvt år
- om ett år
- om 1,5 år
- om 2 år?

Om 2 år

KATTEN KLARAR SIG INTE utan människor utan behöver precis som också hunden omskötsel av en människa. Speciellt är kölden om vintrarna farlig för katten. De katter som lever ute blir också lätt sjuka och sjukdomarna sprids från en katt till annan.

De nya invånarna har en hund som heter Lilja. Lilja bor i huset tillsammans med människorna. Lilja får mat och vård och man leker och går ut med den flera gånger per dag. Liljas päls är i så gott skick att den riktigt skiner.

Lilja och Siri bekantar sig med varandra lite i sänder.

”Varför sköter man inte om dig och din familj, såsom om mig”, frågar Lilja Siri och är förbryllad.

”Om jag skulle bli övergiven och få valpar skulle någon nog hjälpa mig. Inte överger man ju hundar och inte lämnar man ju heller hundvalpar ensamma ute, varför gör man så här då mot katter?”

”Jag har hört människor säga att vi katter nog klarar oss på egen hand eftersom vi kan jaga. Men jag är ändå konstant hungrig och frusen”, svarar Siri.

Katten behöver omskötsel

Sök upp för kattens välbefinnande viktiga faktorer från de vågräta- och lodräta raderna. Hittar du alla 16 ord?

S	T	O	H	X	F	X	Å	K	Ö	Q	T	S	U	P	H	S	V	L	U
X	J	H	V	A	T	T	E	N	O	D	K	L	Ö	S	T	R	Ä	D	O
U	A	Å	A	P	M	S	R	L	K	J	L	K	A	P	K	T	R	T	S
R	O	B	C	D	Å	S	Q	M	B	Y	Ä	L	Y	O	M	L	M	H	K
K	M	I	C	R	O	C	H	I	P	E	T	C	E	I	N	P	E	D	Y
L	S	W	I	A	I	S	L	Y	F	R	T	V	R	T	K	T	Y	V	U
N	K	O	N	U	U	X	B	E	D	K	R	D	Å	S	Q	M	B	L	T
O	Ö	I	E	Y	J	U	H	R	S	T	I	M	U	L	A	N	S	N	R
I	T	J	R	S	K	J	K	K	A	P	N	V	O	W	U	X	B	E	Y
S	S	C	I	Y	L	K	N	H	E	Ö	G	C	G	T	Å	K	O	Ä	M
T	E	A	N	H	N	L	A	M	U	L	S	Ä	L	L	S	K	A	P	M
T	L	B	G	H	N	N	W	L	D	L	M	M	U	L	K	A	P	P	E
A	R	M	A	T	E	O	K	T	T	B	Ö	N	W	T	M	L	M	Å	Å
P	M	S	R	L	R	U	A	Ö	H	H	J	A	K	T	L	E	K	A	R
K	J	J	T	O	A	S	T	H	A	K	L	H	S	Q	M	S	K	J	S
A	L	N	W	O	A	A	T	N	W	U	I	Y	D	L	L	X	P	S	X
F	Ö	R	S	T	Å	E	L	S	E	J	G	S	T	K	S	U	I	I	U
Å	E	A	I	P	Y	J	Å	S	V	K	H	P	H	M	J	J	N	K	J
A	O	Y	J	K	S	K	D	H	I	L	E	K	K	O	M	P	I	S	H
A	Y	H	N	L	W	L	A	K	J	I	T	N	Q	U	L	P	M	S	H

En dag dyker en grupp människor från en djurskyddsförening upp på den tomt där Siri bor. De fångar upp alla katterna som finns på tomten. Siri känner sig skrämmd men Siris mamma lugnar Siri och säger:

”Jag tror att de här människorna har kommit hit för att ta med oss till en plats där det finns skydd och värme. De försöker hitta egna hem åt oss där vi blir väl omskötta.”

Siris hela familj förs i trygghet. Siri vistas en tid i ett hittedjurs-hem men till slut adopteras Siri av trevliga människor och får äntligen ett eget hem.

FÖRUTOM FÖDA får kattungarna också mycket annat av kattmamman: med sin mamma och sina syskon lär sig kattungen att tala katters språk. Om man skiljer kattungar från sin mamma för tidigt kan de förorsakas problem av den alltför tidiga avvänjningen.

EN KATTUNGE är redo att flytta från sin mamma och sina syskon när den är minst 14 veckor gammal.

Den välmående katten

I REGEL behöver katten en kattkompis eller åtminstone någon annan lämplig djurkompis.

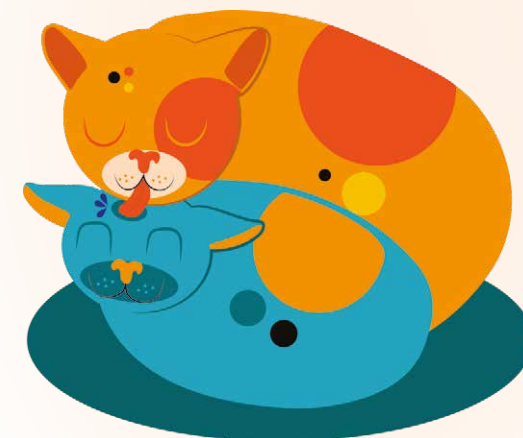
MAN SKA noga överväga anskaffandet av en ny katt. En del katter kommer inte överens med andra katter. En sådan katt behöver ett hem i vilket den får vara familjens enda katt.

Siris nya hem bor också en annan katt, femåriga Sylvi. I början kan Sylvi inte tåla att det finns en ny katt i det egna hemmet men så småningom bekantar sig katterna med varandra.

”Det är nog trevligt att sova och leka tillsammans med en annan katt. Även om människorna leker och kelar med mig har jag känt mig ganska ensam”, berättar Sylvi för Siri.

”Jag tycker också att det är verkligen roligt att jag har dig”, svarar Siri. Katterna har en trevlig gemensam tvättstund slickande varandras pälsar.

Inom kort blir de bästa vänner.

Hos veterinären

Färga bilden.

det nya hemmet ger man maskmedicin åt Siri för att fördriva de parasiter som den fått utomhus och som invaderat magen.

Hos veterinären vaccineras Siri för att den inte ska insjukna i farliga smittande sjukdomar. Därutöver opereras Siri för att den inte ska kunna få ungar.

”Jag var spänd inför veterinärbesöket, men allting gick sist och slutligen bra. Min mamma opererades inte och fick många kullar varje år. Jag hade jättemånga syskon och ingen tog hand om oss”, berättar Siri för Sylvi.

KATTEN SKA vaccineras och avmaskas regelbundet.

Den ska också steriliseras eller kastreras, dvs. opereras, om man inte vill att den ska få ungar. Via operationen avlägsnas kattens fortplantningsorgan; av honkatten livmodern och äggstockarna, av hankatten testiklarna. Kattens hälsa främjas av operationen. Katten sövs ner under operationen och operationen tar inte ont.

DET LÖNAR SIG INTE att låta en katt få ungar bara för att tanken känns trevlig. Om man låter katten få ungar utan att man har grundligt planerat det, är detta farligt både för kattungarnas och deras föräldrars hälsa. Det går inte att hitta bra hem till alla kattungarna.

Siris ägare förstår att Siri längtar ut. De skaffar en sele och börjar vänja Siri vid kontrollerad utevistelse. Inom kort rör sig Siri i sin sele som om den alltid skulle ha använt den.

”Oj så spännande! Vad finns det där i skogskanten? Jag tror att jag stannar här för att hålla ett öga på fåglarna”, konstaterar Siri nöjt.

Ibland förflyttar sig Siri till en ny plats, lockad av en fjäril som flyger iväg från en blomma eller av att det hörs prassel från buskarna. Sedan stannar Siri upp igen och lägger sig på ställe.

”Att gå ut med en katt är nog bara att stå på ställe hela tiden”, skrattar Siris ägare. ”Lyckligtvis tog jag kikaren med mig så att jag också har något intressant att titta på.”

UTOMHUS SPÄNNER katten sina sinnen och får angenäma erfarenheter. Det är dock farligt för katter, både på landet och i stan, att röra sig ute utan att någon människa övervakar dem.

ATT FÖRA ut katten i sele är ett tryggt sätt att föra ut katten. Katten trivs också på en inglasad eller nätad balkong eller terrass eller i en nätad uterastgård.

KATTEN MÅSTE i lugn takt vänjas vid selen och att man går ut med den. Om katten trots detta är rädd att vistas utomhus ska man inte tvinga den att gå ut.

I sitt nya hem har Siri intressanta leksaker och andra föremål. Tack vare dem har Siri mycket att syssla med.

”Det bästa på landet var det att jag fick jaga. Det var spännande att lura på byten, attackera dem och ta livet av dem”, berättar Siri för Sylvi.

”När människan leker med mig med ett snöre eller en vippa är det precis som att jaga en mus.”

”Tack vare det där stora klösträdet hålls mina klor i gott skick för jakt. Dessutom är det roligt att klättra”, säger Siri, sträcker på sig och skrapar klösträdet njutningsfullt. Sedan störtar Siri med fart upp mot toppen av klösträdet med bakåtstrukna öron.

KATTEN MÅSTE få vara en katt, dvs. göra sådant som katter gör, också när den vistas inomhus. Katten utnyttjar utrymmen också på höjdnivå och därför ska den ha platser där den får klättra och spana i all sköns ro.

Jaktbeteendet och stimulans för katter

Koppla ihop bilden av stimulansen till det behov som det svarar på.

1 Utforska omgivningen

2 Sällskap

3 Klättra

4 Jaga

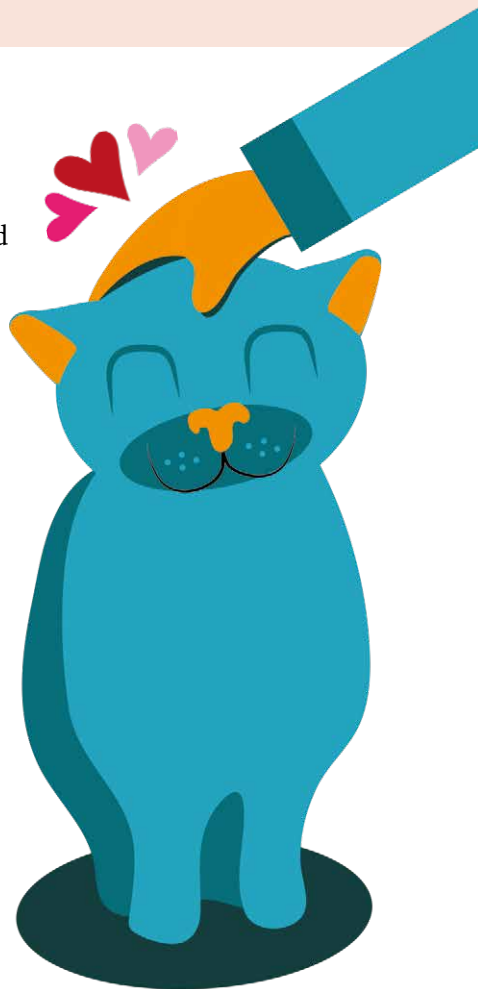
OM MÄNNISKAN förstår kattens kroppsspråk blir människans och kattens relation bättre. En del anser att katten är ett reserverat djur men i verkligheten fäster sig katten vid sin ägare på samma sätt som också hunden. Olika djurarter visar dock sin tillgivenhet på olika sätt. En hund kan ivrigt hoppa upp mot människan när katten i sin tur lugnt cirklar runt ägarens ben.

Siri älskar att vara tillsammans med sin människofamilj och att leka.

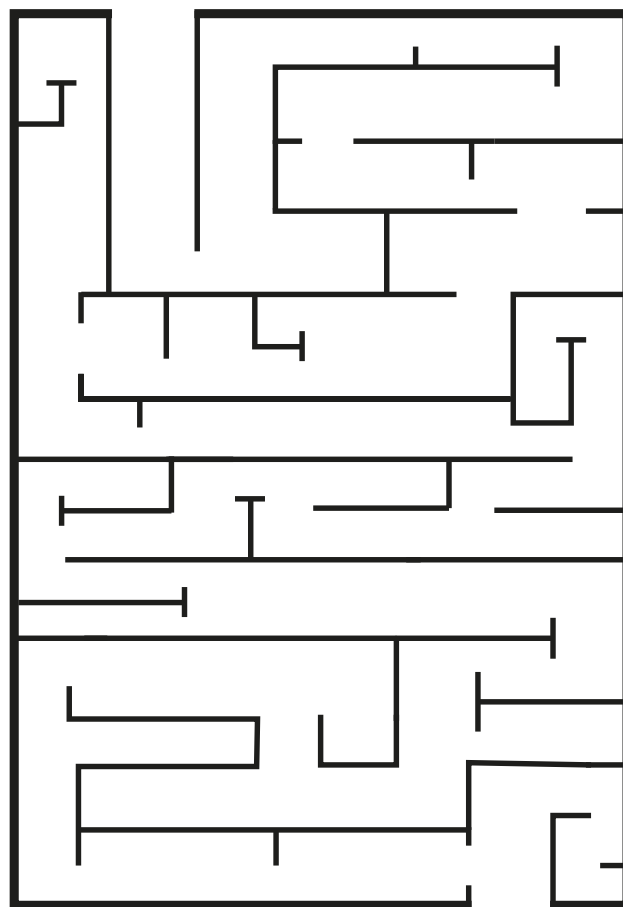
”Det är nog så oerhört skönt att vara i människans famn! Och att bli kramsad och pussad, det i synnerhet är skönt”, suckar Siri nöjt.

Siris ägare har lagt märket till att de har börjat förstå Siris kroppsspråk. De säger att de talar katt när de vet vad Siri vill eller behöver i olika situationer.

”Det är verkligen trevligt när människorna förstår mig. Där var jag bodde förut förstod inte människorna alls oss katter”, berättar Siri för Sylvi.

Labyrint

Katten behöver tid, omsorg och rofyllda kontakter med människor för att den ska kunna lita på människan. Hjälp Siri att hitta fram till sin omtänksamma ägare.

Siris människofamilj finns ett barn som har en kompis som heter Selmi. Selmi skulle också vilja ha en katt. Hon brukar ofta komma på besök för att leka med Siri och Sylvi.

”Siri skulle vilja leka i ett! När leksaken rör på sig lurar Siri på den som om leksaken skulle vara en mus. Sedan springer Siri efter leksaken. När den får fast leksaken biter den och sparkar den leksaken precis som om den skulle ha fångat ett byte. När vi inte orkar leka blir Siri orolig och jamar mycket. Bra att du orkar underhålla Siri”, tackar människomamman Selmi.

”Jag trodde att katter är lättskötta sällskapsdjur. Nu har jag upptäckt att man måste lägga ner mycket möda på dem”, konstaterar Selmi.

MAN BEHÖVER inte alltid själv skaffa ett husdjur utan man kan också tillbringa tid med sina vänners djur och erbjuda dem roliga lekstunder.

DJURSKYDDSFÖRENINGARNA behöver frivilliga skötare åt hemlösa katter. När du är vuxen kan du också delta i någon djurskyddsförenings verksamhet.

Sant eller falskt? Vad lärde du dig?

	SANT	FALSKT
1. Med egenvärde avses det pris som människan har betalat för djuret.	☐	☐
2. Den afrikanska vildkatten och tamkatten som härstammar från den har fortfarande likadana instinkter.	☐	☐
3. Katter har inga känslor.	☐	☐
4. Katter kommunicerar med varandra via doftsignaler.	☐	☐
5. Om katten har smärtor uttrycker den ofta detta genom puffa och stryka sig emot människans ben.	☐	☐
6. Om katten kissar på fel ställe eller annars uppför sig förargelseväckande ska man straffa den.	☐	☐
7. Katten kan inte ha ett gott liv om inte människan tar hand om den.	☐	☐
8. Människan kan lära katten samma färdigheter som kattmamman lär den.	☐	☐
9. Att operera katten främjar kattens hälsa.	☐	☐
10. Det är farligt för både katten och för många djur i naturen om katten får vistas okontrollerat ute.	☐	☐
11. Tamkatten är inte i behov av jaktleksaker om den får tillräckligt med mat.	☐	☐
12. När man lär sig att förstå kattens beteende kan relationen mellan katten och människan bli mycket fast.	☐	☐

Att fundera på

MÅNGA DJUR har samma grundläggande känslor som också vi människor har. Djur känner glädje, sorg, ilska, rädsla och smärta. Människan kan inte alltid på basis av djurets beteende tolka hur djuret känner sig.

DET GÅR dock att lära sig att tolka sinnesstämningar varvid man också lär sig förstå djuret bättre. Det ligger på människans ansvar att ta djurens sinnesstämningar i beaktande och agera enligt dessa. Till exempel ska man låta en rädd eller spänd katt vara i fred.

Fundera i grupper eller var och en för sig:

- Är det lätt att identifiera kattens sinnesstämningar? Vilken-deras sinnesstämning är lättare att identifiera, kattens eller hundens? Varför?
- Vad skulle du göra om du märkte att en katt är rädd?
- Om du själv är arg eller spänner dig för något, vad får dig att känna dig bättre till mods? Vad skulle kunna få en skrämd eller spänd katt att känna sig bättre?
- Hur känner du dig om du märker att en katt är skrämd? Och hur känner du dig om en katt är uppenbart nöjd eller glad?
- I en hurdan miljö mår katten bra?
- Vad ska man göra om katten har ont?
- Fundera och iscensätt, parvis eller i små grupper, hur männi- nskan ser ut och hur hen beter sig om hen är skrämd / nyfiken / rädd / nöjd (eller avslappnad) / arg (eller känner sig hotad) / glad / upprörd / lugn / har ont / mår bra?

Förstå katten

7

Korsord om känslotillstånd

- osäker
- Arg
- smärta
- Trött
- skrämd
- nyfiken
- spänd
- uttråkad
- glad

→ KATTMYNTA

10

- _____ C
- _____ D
- _____ A
- _____ B

13

Hur katten förökar sig

- om ett halvt år: 6
- om ett år: 18
- om 1,5 år: 54
- om 2 år?: 162

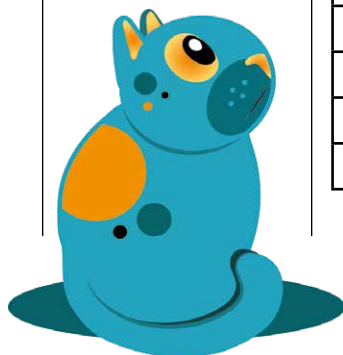
15

Viktiga faktorer för kattens välbefinnande

VÄRME
MAT
JAKTLEKAR
SÄLLSKAP
KLÄTTRINGS-
MÖJLIGHET
RO
OMSKÖTSEL
UTRYMME
STIMULANS
FÖRSTÅELSE
MICROCHIP
VACCINERINGAR
VATTEN
KATTLÅDA
LEKKOMPIS
KLÖSTRÄD

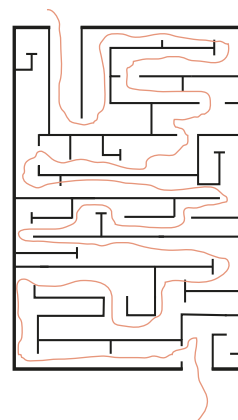
23

- _____ C
- _____ D
- _____ A
- _____ B

25

Labyrint

27

Sant eller falskt?

SANT	FALSKT
	x
x	
	x
x	
	x
	x
x	
	x
x	
	x
x	

Kom ihåg det här!

- De djur som lever tillsammans med oss människor är beroende av oss. De har inte valt att leva med oss utan vi människor har velat ha djur i våra hem. Vi är ansvariga för deras välmående.
- Alla djur har ett egenvärde. Med egenvärde avses att djurets värde inte beror på hur mycket människan drar nytta av det eller till vilket pris människan har köpt det. Ett djurs liv ska respekteras som sådant.
- Katten och många andra djur har samma grundläggande känslor som också vi människor har. Katten känner glädje, sorg, rädsla, förargelse och smärta.
- Varje djurart har sitt eget kroppsspråk. Därför är det viktigt att lära sig att förstå kattens kroppsspråk: Hur betar sig en sjuk katt? Hur betar sig en katt som känner sig irriterad? Om människan förstår kattens kroppsspråk blir människans och kattens relation bättre.
- Katten måste få vara en katt, dvs. göra sådant som katter gör, också när den vistas inomhus. Till exempel kan detta vara att leka, klättra och spana från ett högt ställe.
- En katt behöver lika mycket omskötsel som till exempel en hund. Samma tid som går åt för att föra ut en hund ska reserveras för att syssla med katten och sköta om den.
- En kattunge är redo att flytta från sin mamma och sina syskon när den är minst 14 veckor gammal.
- Katten måste steriliseras eller kastreras för att den inte ska få ungar. Det lönar sig inte att låta en katt få ungar bara för att tanken känns trevlig.
- Det är bra och tryggt för katten om man för ut den i sele. Katten trivs också på en inglasad eller nätad balkong eller i en nätad uterastgård.

Detta häfte är ett informations- och uppgiftspaket för skolelever och klubbar utifrån temat för Djurens vecka för år 2020. Materialet kan exempelvis användas inom småbarnspedagogik och inom undervisning i omgivningslära, biologi, modersmål, livsåskådningskunskap, samhällslära och bildkonst samt i natur- och djurklubbar.

Materialet kan beställas avgiftsfritt på adressen sey@sey.fi.

Djurens vecka är en temavecka som anordnas årligen mellan den 4 och 10 oktober. I Finland har Djurens vecka firats på SEYs initiativ från och med 1959.

SEY är Finlands största djurskyddsorganisation och expert inom djurskydd. SEY verkar för djurens bättre behandling alla dagar på året, runt om i Finland – snart med 120 års erfarenhet.